

شکوفایی عقل
در روزهت حسنی

فهرست اجمالی موضوعات

بخش یکم. کلیات

۱۳	
۱۵	فصل یکم. سیره حسینی
۱۵	یکی بودن سیره حسینی و سیره نبوی
۱۵	سیره پیامبر اکرم ﷺ
۲۱	تلاش برای صبار و شکور کردن جامعه
۲۳	وحدت سیره نبوی و سیره ابراهیم خلیل
۲۶	شهادت طلبی در سیره ابراهیم خلیل ﷺ
۳۴	اصلاح همه جانبه امت اسلامی
۴۶	امام حسین ﷺ میزان حق و باطل
۴۹	تأسی امام حسین ﷺ به امیر مؤمنان ﷺ
۵۵	مبنای نهضت حسینی
۶۴	استمرار پیروزی حق
۷۴	تمثّل جهاد اسلامی
۸۳	فصل دوم. پیام نهضت حسینی
۸۳	پیام داشتن نهضت حسینی
۸۳	شعاع پیام
۸۶	نیاز همگان به پیام
۹۱	فراگیری پیام

۹۴	شناسایی حیات و مرگ واقعی
۹۸	مژده‌خواهی شهیدان
۹۹	هدایت و حمایت مردم
۱۰۲	نهضت حسینی و مقربان
۱۰۶	درس قیام آفرینی
۱۰۸	احیای امر به معروف و نهی از منکر

بخش دوم. اثر نهضت حسینی

۱۱۷	فصل یکم. شکوفایی عقل
۱۱۷	پیوند علم و عمل
۱۱۹	تعریف عقل
۱۲۰	چگونگی عملکرد عقل
۱۲۲	کمال عقل
۱۲۴	حیات عقلی
۱۲۶	شکوفایی عقل در پرتو علم
۱۲۸	شکوفایی عقل در پرتو وحی
۱۳۱	اندیشه بی‌نیازی از وحی
۱۳۵	فصل دوم. شکوفاگران عقل
۱۳۵	رسالت رهبران الهی
۱۳۹	ویژگی‌های رهبران الهی
۱۳۹	۱. حسن فعلی و فاعلی
۱۴۰	۲. عزم استوار
۱۴۳	۳. رهبری قیادی در زمان حیات

۴. رهبری جاذبانه پس از رحلت ۱۴۷
- عناصر شکوفایی عقل ۱۴۹
- فصل سوم. اقدامات مخالفان شکوفایی عقل**
۱. تباه کردن خرد ۱۵۵
۲. اسیر کردن دین ۱۵۷
۳. دین فروشی ۱۶۰
- نقش منافقان در اسیر کردن دین ۱۶۳
- تبلیغات سوء امویان ۱۶۵
- فصل چهارم. قیام حسینی برای شکوفایی عقل**
- شناخت امام حسین علیه السلام ۱۶۹
- الف. ظهور آثار رسالت در زندگی امام حسین علیه السلام ۱۶۹
- ب. مراحل زندگانی امام حسین علیه السلام ۱۷۲
- استراتژی امام حسین علیه السلام در دوران معاویه ۱۷۵
۱. گسترش معارف توحیدی ۱۷۵
۲. دعوت به عبادت آگاهانه ۱۸۱
- سر عدم قیام امام حسین علیه السلام در دوران حکومت معاویه ۱۸۲
- فرارسیدن زمان قیام ۱۸۵
- شرایط نثار خون ۱۸۷
- قیام بر اساس امید معقول و مقبول ۱۹۱
- جهاد عشق و عقل ۱۹۳
- عزم راسخ امام حسین علیه السلام ۱۹۶
- امام حسین علیه السلام وارث پیامبران ۲۰۰
- پرداخت هزینه سنگین برای آزادی دین ۲۰۲
- لقب سیدالشهداء ۲۰۵

۲۰۷	نعمت شهادت
۲۱۰	پیشگویی علی <small>علیه السلام</small> از کربلا
۲۱۳	فصل پنجم. اثر قیام حسینی در شکوفایی عقل
۲۱۳	۱. احیای انگیزه عاشقانه
۲۱۶	۲. احیای عزت و کرامت
۲۱۹	منشأ عزت و کرامت
۲۲۱	۳. اقامه نماز
۲۲۳	فصل ششم. تداوم اثر قیام حسینی برای شکوفایی عقل
۲۲۳	رمز جاودانگی انقلاب حسینی
۲۲۷	راه‌های زنده نگاه داشتن نهضت
۲۲۷	۱. اهتمام به زیارت اربعین
۲۲۹	ویژگی عدد چهل درباره امام حسین <small>علیه السلام</small>
۲۳۱	زیارت مأثور در اربعین
۲۳۳	۲. گریه بر امام حسین <small>علیه السلام</small>
۲۳۵	۳. گرفتن خونهای امام حسین <small>علیه السلام</small>
۲۳۷	شرایط تداوم بخشی قیام حسینی
۲۳۷	۱. ترك دنیا
۲۳۹	۲. محبت به اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۲۴۱	نقش امامزادگان در بقای نهضت حسینی
۲۴۳	خطر انحراف نسل جوان
۲۴۶	نقش مراکز مذهبی در شکوفایی عقل جمعی
۲۵۲	وظیفه عالمان دینی در شکوفایی عقل
۲۵۲	۱. عمل به دانش
۲۵۳	۲. بدعت‌زدایی و خرافه‌ستیزی

سخن ناشر

حضرت حسین بن علی علیه السلام جهانیان را در پرتو مصباح هدایت وجود خود به علم و معرفت و در سایه سفینه نجات خود، همه را به ساحل سعادت رهنمون است؛ لیکن انسان‌های ارزشمند در برابر این حقیقت والای هستی، تنها کسانی‌اند که هم در پرتو آن مصباح، جهالت و نادانی را از صحنه وجود دور کرده و با برهان قاطع اندیشه و معرفت زنده‌اند و هم در ظل سفینه حسینی، از ضلالت و گمراهی رسته و با قوت انگیزه و عمل، با رگه‌های عمیق حیات پیوند دارند. آنان شایستگی هستند که دو بال علم و عمل از مکتب حسینی علیه السلام تحصیل کرده و به پرواز درآمده‌اند.

نهضت حسینی علیه السلام سراسر قیام و حماسه است؛ لیکن قیامی در عرصه اندیشه و از مرداب تحجر و باتلاق عصبیت خارج شدن و به آسمان معرفت و سپهر معنویت دست‌یازیدن؛ که قیام در عرصه عمل و انگیزه نیز خروج از استکبار و استبداد و برون رفت از انزوا و هجران است و این هر دو را تنها در سایه این نهضت می‌توان تحصیل کرد.

گرچه روزگار، همیشه وصف واحدی ندارد و فراز و نشیب زمانه بسیار است، لیکن وظیفه پروراندن و تمرین جناح علم و اندیشه و ریاضت و تقویت اجنحه عمل، برای همیشه و همگان است و کسانی که در روزگار یُسُر و آسانی، صعوبت و دشواری را تجربه می‌کنند، می‌توانند در زمانه عسر و مشقت، به راحتی و

آسودگی گذران زندگی کنند.

اندیشه بلند سالار شهیدان حضرت حسین بن علی علیه السلام که در قیام با شکوهش متبلور گشت، نمادها و ظهورات مختلفی دارد که هر یک از اندیشمندان به نوبه خود، مطابق شخصیت علمی و فرهنگی خویش به دنبال چهره نهضت حسینی علیه السلام هستند و عمق باورها و حتی گرایش‌های حضرت را استنباط می‌کنند. البته برخی از چهره‌های آن نهضت روشن و ظاهر است، مانند جلوه‌های حماسی و عاطفی نهضت که عمده اوساط مردم نیز تنها از این دو منظر مباحث نهضت را دنبال می‌کنند؛ اما برخی دیگر از جنبه‌ها و ابعاد آن نهضت مخفی و باطن است، همانند منظرهای عرفانی و حکمی نهضت که تنها دیدگاه نافذ و بصیرت‌نافذ^۱ انسان‌های حکیم و فرزانه می‌تواند با کاویدن و جستار نمودن، آن پرده‌نشین را شاهد بازاری کند.

از چهره‌های باطن نهضت حسینی علیه السلام تفکر عقلی و عقلانیت نهفته در آن است. گرچه تمامی جلوه‌ها و مظاهر نهضت زیبا و میراث جاودان انسانی است، لیکن لایه‌های درونی نقش اساسی و اصلی را ایفا می‌کند که با شناخت آن چهره، احیاناً شبهات و سؤالات روزگذر نیز به محاق می‌رود و تمام صحنه نهضت همانند جلوه‌های برتر آفرینش، روشن و متجلی است.

چون یکی از مسائل اساسی روز، مبحث عقلانیت است که پیرامون آن آرای افراطی و تفریطی ابراز شده، استاد معظم، حضرت آیه الله جوادی آملی از این منظر نیز نهضت حسینی علیه السلام را مورد تحلیل و بررسی قرار داده‌اند تا چهره باطنی نهضت که عقل و عقلانیت اصیل و مستحکم و تثبیت شده با مصباح وحی است، وضوح بیش‌تری یابد.

این کتاب، محصول بحث‌هایی است که حضرت استاد با عنوان «شکوفایی

عقل در پرتو نهضت حسینی»^۱ در ایام محرم ایراد فرموده‌اند که پس از تنظیم مباحث و ملاحظه نهایی و اضافات صورت گرفته از سوی حضرت استاد، با عنوان یاد شده به جامعه علمی عرضه می‌گردد.

کتاب حاضر، مشتمل بر دو بخش است. بخش یکم، کلیات است که در فصل نخست به تبیین سیره امام حسین^ع و در فصل دوم به پیام نهضت آن حضرت پرداخته است و بخش دوم، اثر نهضت حسینی^ع نام گرفته که فصول شش‌گانه آن به ترتیب عبارتند از: شکوفایی عقل، رهبران الهی شکوفاگران عقل، اقدامات مخالفان شکوفایی عقل، قیام حسینی برای شکوفایی عقل، اثر قیام حسینی در شکوفایی عقل و تداوم اثر قیام حسینی برای شکوفایی عقل.

امید است در سالی که از سوی رهبر معظم انقلاب حضرت آیه الله خامنه‌ای (مد ظله العالی) به عزت و افتخار حسینی نامیده شده است، جامعه انقلابی و هوشمند ایران اسلامی با شناخت صحیح برهانی و وحیانی از دام جهل و انحراف رسته و عقل، این خورشید الهی که درون و بیرون جان انسان را روشن می‌کند، از غبار افراط و گرد تفریط رهایی یافته، بر تازک اندیشه خوش بنشینند و زیبا بدرخشند.

در پایان از دوست گرامی و فاضل، جناب حجة الاسلام آقای سعید بندعلی کمال تقدیر و سپاس را جهت تنظیم و ویرایش این اثر اعلام داشته، برای همگان آرزوی توفیق و سعادت داریم.

مرکز نشر اسراء